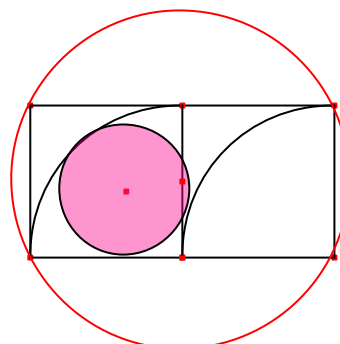

Problemes de Geometria per a l'ESO 299

2981.- En dos quadrants iguals s'ha dibuixat una circumferència tangent.
 Calculeu la proporció entre les àrees dels dos cercles.

Solució:

Siga el rectangle $ABCD$ de costat $\overline{AD} = c, \overline{AB} = 2c$

Siga M el punt mig del costat $\overline{AB}$

Siga la circumferència exterior de centre O i diàmetre $2R = c\sqrt{5}$

Siga la circumferència de centre P i radi $\overline{PQ} = \overline{PT} = s$

$$\overline{PB} = c + s, \overline{PM} = c - s$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle

$\triangle PQB$:

$$(c + s)^2 = (c + x)^2 + s^2$$

Simplificant:

$$2cs = x^2 + 2cx$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle

$\triangle PQM$:

$$(c - s)^2 = x^2 + s^2$$

Simplificant:

$$x^2 = c^2 - 2cs$$

Aleshores:

$$2cs = c^2 - 2cs + 2cx$$

Simplificant:

$$x = \frac{4s - c}{2}$$

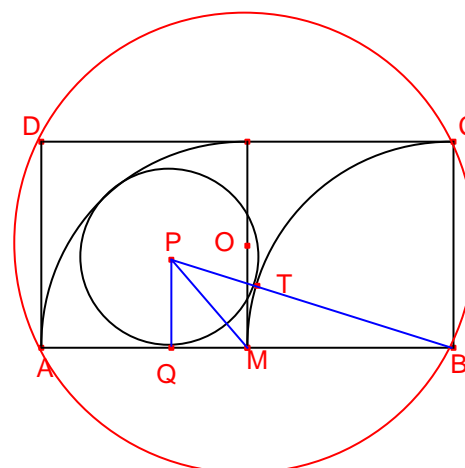
$$\left(\frac{4s - c}{2}\right)^2 = c^2 - 2cs$$

Simplificant:

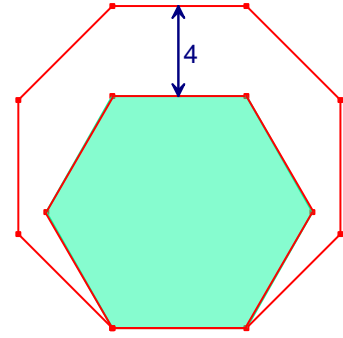
$$s^2 = \frac{3}{16}c^2$$

La proporció entre les àrees dels dos cercles és:

$$\frac{S_P}{S_O} = \frac{s^2}{R^2} = \frac{\frac{3}{16}c^2}{\frac{5}{4}c^2} = \frac{3}{20}$$

2982.- La distància entre dos costats de l'octògon regular i de l'hexàgon regular és 4. Calculeu l'àrea de l'hexàgon regular.

Solució:

Siem l'hexàgon regular $ABCDEF$ de costat $\overline{AB} = c$

$$\overline{AD} = c\sqrt{3}$$

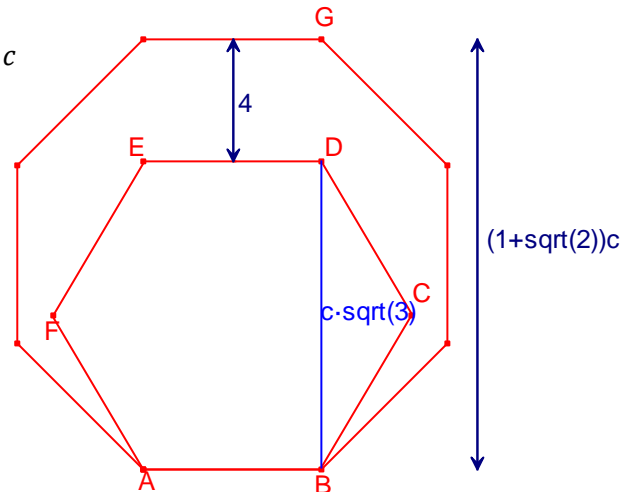
$$\overline{AG} = (1 + \sqrt{2})c$$

$$(1 + \sqrt{2})c = 4 + c\sqrt{3}$$

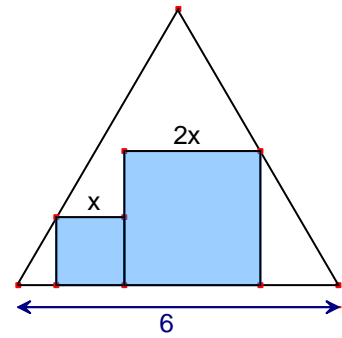
$$c^2 = \frac{8}{3 + \sqrt{2} - \sqrt{3} - \sqrt{6}} = 4(\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{6} + 3)$$

L'àrea de l'hexàgon regular és:

$$S_{ABCDEF} = 6 \frac{\sqrt{3}}{4} c^2 = 6(3 + 3\sqrt{2} + 3\sqrt{3} + \sqrt{6}) \approx 89.3297$$

2983.- Donat un triangle equilàter de costat 6, san dibuixat en l'interior dos quadrats de costats $x, 2x$, respectivament. Calculeu la suma de les àrees dels dos quadrats.

Solució:

Siga el triangle equilàter $\triangle ABC$ de costat $\overline{AB} = 6$

Siga el quadrat $KLMN$ de costat $\overline{KL} = x$

Siga el quadrat $LPQR$ de costat $\overline{LP} = 2x$

$$\overline{AK} = \frac{\sqrt{3}}{3}x, \overline{BP} = \frac{2\sqrt{3}}{3}x$$

$$\overline{AB} = 2x + x\sqrt{3} = 6$$

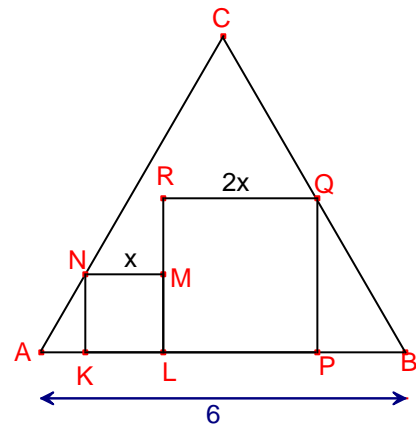
Resolent l'equació:

$$x = 3 - \sqrt{3}$$

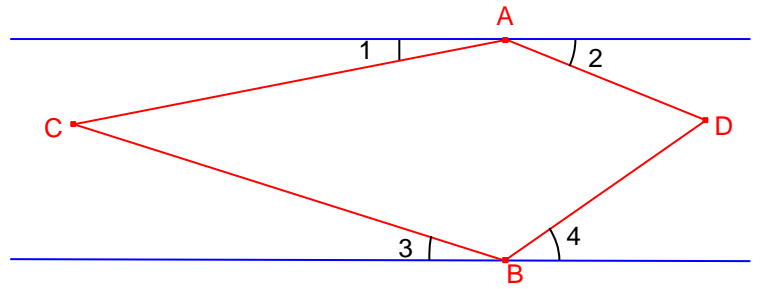
$$x^2 = 6(2 - \sqrt{3})$$

La suma de les àrees dels dos quadrats és:

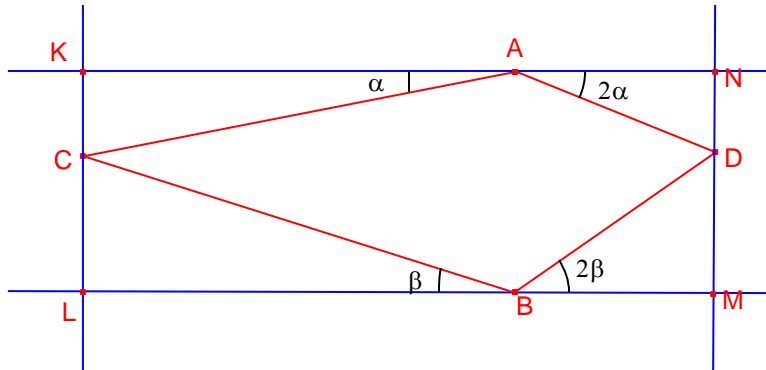
$$S = x^2 + 4x^2 = 5x^2 = 30(2 - \sqrt{3}) \approx 8.9385$$

2984.- Donades dues rectes paral·leles s'ha dibuixat el quadrilàter $ACBD$ tal que els angles del dibuix compleixen: $\hat{2} = 2 \cdot \hat{1}$, $\hat{4} = 2 \cdot \hat{3}$. Calculeu la proporció entre els angles $\frac{\hat{D}}{\hat{C}}$

Solució:

Pels punts C, D es tracen rectes perpendiculars a les paral·leles que formen el rectangle $KLMN$.

Siga $\angle CAK = \alpha, \angle DAN = 2\alpha$

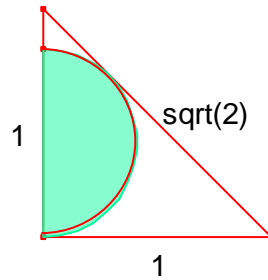
Siga $\angle CBL = \beta, \angle DBM = 2\beta$

$$\hat{C} = 180^\circ - (90^\circ - \alpha + 90^\circ - \beta) = \alpha + \beta$$

$$\hat{D} = 180^\circ - (90^\circ - 2\alpha + 90^\circ - 2\beta) = 2\alpha + 2\beta$$

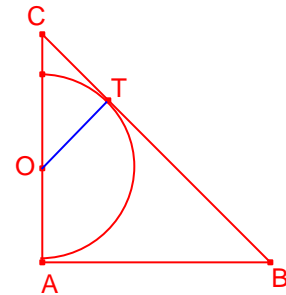
$$\frac{\hat{D}}{\hat{C}} = 2$$

2985.- Els costats del triangle són $1, 1, \sqrt{2}$
 Calculeu el radi del semicercle.

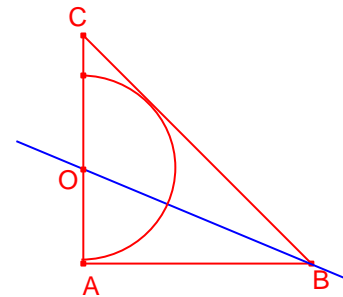
Solució 1:

El triangle $\triangle ABC$, $a = \sqrt{2}$, $b = c = 1$ és rectangle, $A = 90^\circ$
 Sigui O el centre del semicercle de radi $\overline{OT} = r$
 $\overline{CT} = r$, $\overline{BT} = \overline{BA} = 1$
 $1 + r = \sqrt{2}$
 $r = \sqrt{2} - 1$

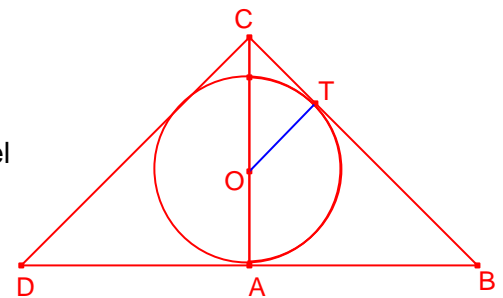
Solució 2:

El triangle $\triangle ABC$, $a = \sqrt{2}$, $b = c = 1$ és rectangle, $A = 90^\circ$
 La bisectriu de l'angle B talla el catet $\overline{AC}$ en el centre de la semicircumferència O .
 Sigui $\overline{OA} = r$ radi de la semicircumferència.
 Aplicant la propietat de la bisectriu:
 $\frac{\overline{OA}}{\overline{AB}} = \frac{\overline{OC}}{\overline{BC}}$
 $\frac{r}{1} = \frac{1-r}{\sqrt{2}} = \frac{1}{1+\sqrt{2}}$
 $r = \sqrt{2} - 1$

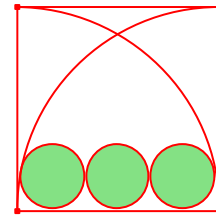
Solució 3:

El triangle $\triangle ABC$, $a = \sqrt{2}$, $b = c = 1$ és rectangle, $A = 90^\circ$
 Sigui D el simètric de B respecte del catet $\overline{AC}$.
 Sigui O el centre del semicercle de radi $\overline{OT} = r$
 La circumferència de centre O i $\overline{OT} = r$ està inscrita en el triangle $\triangle DBC$
 L'àrea del triangle isòsceles $\triangle DBC$
 $S_{DBC} = \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot 1 = \frac{2 + 2\sqrt{2}}{2} r$
 Resolent l'equació:
 $r = \sqrt{2} - 1$

2986.- En un quadrat de costat 1 s'han dibuixat dos quadrants amb centres els dos vèrtexs i tres circumferències iguals tangents al costat del quadrat.

Calculeu el radi de les circumferències.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 1$

Siga la circumferència de centre P i radi $\overline{PT} = r$

Siga la circumferència de centre Q i radi $\overline{QS} = r$

$$\overline{PQ} = 4r, \overline{AT} = \overline{BS} = \frac{1 - 4r}{2}$$

$$\overline{BT} = 4r + \frac{1 - 4r}{2} = \frac{1 + 4r}{2}, \overline{BP} = 1 - r$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle BTP$:

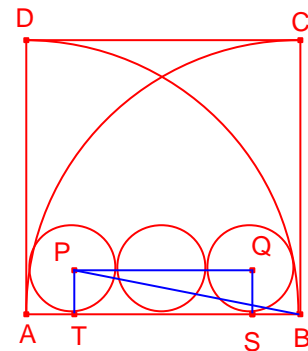
$$(1 - r)^2 = r^2 + \left(\frac{1 + 4r}{2}\right)^2$$

Simplificant:

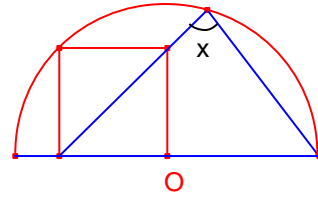
$$16r^2 + 16r - 3 = 0$$

Resolent l'equació:

$$r = \frac{-2 + \sqrt{7}}{4}$$

2987.- Donat una semicircumferència s'ha dibuixat sobre el diàmetre un quadrat que té un vèrtex en el centre.
 Calculeu la mesura de l'angle x

Solució:

Siga la semicircumferència de centre O i radi $\overline{OA} = \overline{OB} = \overline{OK} = \overline{OP} = 1$

El costat del quadrat és $\overline{OL} = \frac{\sqrt{2}}{2}$

$\angle PLO = 45^\circ$

Siga $\alpha = \angle LPO$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle LOP$:

$$\frac{1}{\sin 45^\circ} = \frac{\frac{\sqrt{2}}{2}}{\sin \alpha}$$

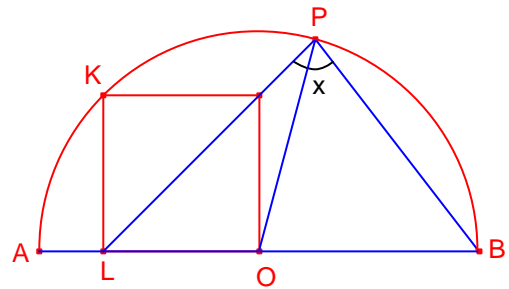
$$\sin \alpha = \frac{1}{2}$$

$$\alpha = 30^\circ$$

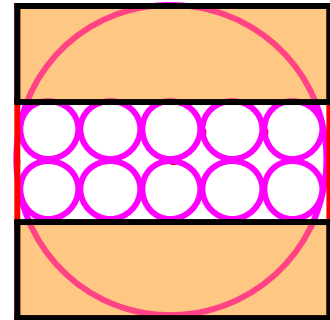
$$\angle POB = 45^\circ + 30^\circ = 75^\circ$$

$$\angle OPB = \frac{180^\circ - 75^\circ}{2} = \frac{105^\circ}{2}$$

$$x = 30^\circ + \frac{105^\circ}{2} = \frac{165^\circ}{2}$$

2988.- En un quadrat s'ha inscrit una circumferència i deu circumferències iguals.
 El radi de les deu circumferències menudes és 1.
 Calculeu l'àrea ombrejada.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de centre O i costat $\overline{AB} = 2R$, R radi de la circumferència inscrita al quadrat.

$$\overline{De} = R - 2$$

Siga la circumferència de centre P i radi $\overline{PT} = 1$

$$\overline{OT} = 4, \overline{OP} = R - 1$$

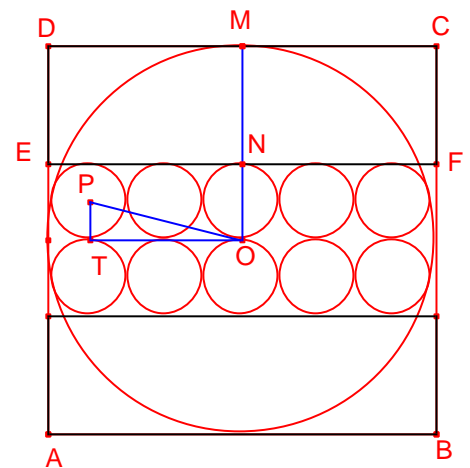
Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OTP$:

$$(R - 1)^2 = 1^2 + 4^2 = 17$$

$$R = 1 + \sqrt{17}$$

L'àrea ombrejada és:

$$\begin{aligned} S_{\text{ombrejada}} &= 2 \cdot S_{CDEF} = 2 \cdot 2R(R - 2) = 4R(R - 2) = \\ &= 4(1 + \sqrt{17})(-1 + \sqrt{17}) = 64 \end{aligned}$$

2989.- En la figura, el quadrat $ABEF$ té costat 1.

$$\overline{CD} = 1$$

Calculeu la mesura $\overline{DE} = x$

Solució:

$$\overline{CE} = y, \overline{BC} = 1 - y$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle

rectangle $\triangle DEC$:

$$x^2 + y^2 = 1$$

Els triangles rectangles $\triangle DEC, \triangle ABC$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{1 - y}{y} = \frac{1}{x}$$

Simplificant:

$$x - y = xy$$

Elevant l'expressió al quadrat:

$$1 - 2xy = (xy)^2$$

Resolent l'equació:

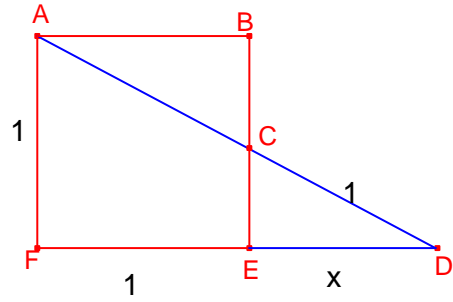
$$xy = \sqrt{2} - 1$$

$$\begin{cases} x - y = \sqrt{2} - 1 \\ x^2 + y^2 = \end{cases}$$

$$x^2 - (\sqrt{2} - 1)x + 1 - \sqrt{2} = 0$$

Resolent l'equació:

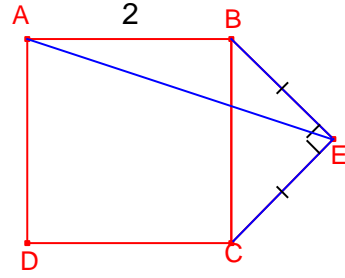
$$x = \frac{\sqrt{2} - 1 + \sqrt{-1 + 2\sqrt{2}}}{2} \approx 0.8832$$

2990.- Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 2$

Siga el triangle rectangle isòsceles $\triangle BCE$, $\angle E = 90^\circ$

Calculeu la mesura $\overline{AE}$

Solució:

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle BCE$:

$$\overline{BE} = \sqrt{2}$$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle ABE$:

$$\overline{AE}^2 = 4 + 2 + 2 \cdot 2 \cdot \sqrt{2} \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} = 10$$

$$\overline{AE} = \sqrt{10}$$